

Boj za zachování svobodného a demokratického Tchaj-wanu právě začal

NI [nationalinterest.org/feature/fight-keep-taiwan-free-and-democratic-has-just-begun-208628](https://www.nationalinterest.org/feature/fight-keep-taiwan-free-and-democratic-has-just-begun-208628)

16. ledna 2024

Je vítězství tchajwanského prezidenta Lai Ching-teho dobré pro Spojené státy?

Bidenova administrativa naznačila, že si tím není tak jistá. Zatímco někteří američtí představitelé rychle veřejně obdivovali zdraví tchajwanské demokracie a sílu jejího volebního procesu, sám prezident prohlásil : „Nepodporujeme nezávislost Tchaj-wanu. To odráželo požadavky Pekingu, aby Spojené státy otevřeně vyjádřily takový odpor, kdykoli se naskytne příležitost. Ale zasáhlo to rozporuplnou notu. Lai takový krok odřekl a přijal pozici svého předchůdce Tsai Ing-wen, že existuje politický status quo, který bude bránit a podporovat. Lai řekl : „Nemáme žádný takový plán [vyhlásit nezávislost], protože Tchaj-wan je již suverénní a nezávislá země a není třeba vyhlásit nezávislost.“

Obhájit status Tchaj-wanu jako de facto nezávislé země bojující za mezinárodní prostor a důstojnost bude dost obtížné. V psychologické ráně pro Tchaj-pej, pouhý den po vítězství Demokratické pokrokové strany (DPP), tichomořská ostrovní země Nauru změnila své diplomatické uznání z Tchaj-wanu na Čínskou lidovou republiku (ČLR), čímž ustoupila pobídkám Pekingu.

Pomineme-li Bidenův chybný krok, výsledek voleb je velmi v zájmu USA. Rozhodnutí tchajwanských voličů zvolit Lai a zároveň dát většinu zákonodárné složky opozičním stranám odráží touhu občanů Čínské republiky (ROC) vnést do politického systému ještě větší opatrnost. Tchajwanský lid chce zachovat status quo a vyhnout se válce. Vzkvétající demokracie spojená se Spojenými státy v centrální frontě geopolitické soutěže východní Asie – „prvním ostrovním řetězci“ – posiluje diplomatickou a vojenskou pozici USA v kritické části světa. Ale oslava tchajwanské demokracie musí být zmírněna chladnou realitou, že status quo se sám neudrží. Washington a Tchaj-pej jej musí udržovat proti neúnavnému tlaku ČLR na jeho změnu.

Laiův slib, že „obrana je základem naší národní bezpečnosti“, je v souladu se zájmy a politikou USA. Plánuje pokračovat v programu modernizace a reformy obrany Tsai. Tyto plány musí postupovat rychleji a Spojené státy musí být ještě vstřícnější v pomoci přeměnit ostrovní armádu na moderní, efektivní bojovou sílu. V tomto úsilí musí Washington zacházet s Taipei jako s kvazi spojencem s přístupem k celé řadě nástrojů bezpečnostní pomoci.

Zatímco zachování status quo Tchaj-wanu je zásadním zájmem USA, Tchaj-wan je příliš malý na to, aby sám odolal plné váze čínského tlaku. Washington bude muset v tomto úsilí nést značný náklad. Peking si užívá třetí dekádu vojenské modernizace. Vezměte si, že v nedávném svědectví před Kongresem velitel INDOPACOM, admirál John Aquilino, prohlásil, že jen v roce 2022 přidala Lidová osvobozená armáda

sedmnáct lodí do svého již tak velkého námořnictva. Nárůst čínské armády je největší na světě od konce studené války. Spolu s modernizací námořnictva rozšiřuje Lidová osvobozená armáda svou pokročilou leteckou flotilu a arzenál konvenčních a jaderných balistických a řízených střel a také hypersonických střel.

Jak každý zpravodajský důstojník PLA vidí, srovnatelné americké síly jsou nebezpečně malé a jsou ještě tenčí, protože podporují spojence ve dvou válkách po celém světě. Chuť Pekingu rozpoutat velkou válku v Asii je jistě neznámá. Velikost její armády však sama o sobě poskytuje ČLR mnoho možností, jak pokračovat ve své kampani obtěžování, nátlaku a zastrašování. Neústupný nátlak Pekingu posiluje jeho schopnost eskalovat až k válce. Tchaj-wan a Spojené státy musí žít ve strachu, že čínské donucovací strategie jsou předejrou k invazi a okupaci ostrova. V tandemu se svým vojenským zastrašováním využívá ČLR to, co nazývá „síla diskurzu“, aby definovala každý americko-tchajwanský odpor vůči jejímu nátlaku jako provokaci, která bude zasažena větší silou. Bidenův bezprostřední instinkt ujistit Peking, že volby na Tchaj-wanu neznamenal, že by Spojené státy „podporovaly nezávislost“, jako by Spojené státy udělaly cokoli, aby zorganizovaly politický výsledek na ostrově. Pekingská „diskurzivní síla“ staví Washington do rétorické defenzívy.

Spojené státy mají ještě čas, ale ne moc, aby věci zvrátily a napravily nebezpečnou vojenskou nerovnováhu přes úžinu. Washington by měl například rychle investovat do schopností, které podkopávají čínský „kill chain“, tedy schopnost rychle a rozhodně najít, zaměřit a zničit nepřátelské schopnosti. Čína se od roku 1979 nikdy nezapojila do moderní války a rozvíjí závislost na svých vyspělých informačních a vesmírných systémech, do nichž může americká armáda zasahovat. Spojené státy však nepostupují dostatečně rychle.

I když je vojenská rovnováha kritická, v tomto zápase s Pekingem záleží také na slovech. Contra Biden, Tchaj-wan nehlasoval pro nezávislost a zvolený prezident nemá v plánu o ni usilovat. Taipei nezmění politický status ostrova. Prezidentu Bidenovi by lépe prospělo, kdyby odmítl padnout do pekingské rétorické pasti. Je to Peking, který se svými tvrdými a neústupnými požadavky na sjednocení usiluje o změnu status quo. Prezident Biden měl americké a spojenecké veřejnosti nastítnit čínské provokace proti Tchaj-wanu. Tím by znovu získal náskok v „síle diskurzu“. Stojí za to světu připomenout, že Spojené státy zrušily uznání Tchaj-wanu, spojence z dob studené války, na základě předpokladu, že Peking vyřeší své neshody s Tchaj-pej mírovými prostředky. Po tři desetiletí trvajícím vojenském budování se však Peking vzdal jakéhokoli zdání závazku k mírovému řešení.

Spojené státy mohou začít tím, že požádají Peking, aby se bez předběžných podmínek setkal s řádně zvolenými vůdci Tchaj-wanu, což se jim za osm let nepodařilo. Lai by jistě uvítal možnost zmrazit status quo při jednáních se svými čínskými protějšky. Biden by se mohl veřejně zeptat Pekingu, čeho se bojí. Bude vystavena vzdorovitost ČLR a svět může sám vidět, která země se snaží revidovat status quo. Zatímco tchajwanský volební vzdor Pekingu je dobrým začátkem, boj za zachování Tchaj-wanu jako svobodného a demokratického spojence USA bude čím dál obtížnější.

O autorovi: Dan Blumenthal

Dan Blumenthal je vedoucím pracovníkem American Enterprise Institute, kde se zaměřuje na bezpečnostní otázky východní Asie a čínsko-americké vztahy. Pan Blumenthal sloužil a radil vládě USA v otázkách Číny více než deset let.

Obrázek: Creative Commons.

Opakujte po mně: Bitevní lodě amerického námořnictva se nikdy nevrátí
